

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان

عنوان پروژه: بررسی امکان استفاده از سطوح مختلف چغندر علوفه‌ایی در جیره بره‌های پرواری

- شماره مصوب پروژه: ۹۵۱۲۹-۱۳-۵۹-۲
- عنوان طرح:
- شماره مصوب طرح:
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به طرح‌ها و پروژه‌های ملی و مشترک دارد):
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: **علیرضا چگنی**
- نام و نام خانوادگی ناظر(ان):
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران: مهرداد رهنمائی، محمد شاهوردی، بهروز یاراحمدی، میرحسن یاراحمدی، علیرضا آقاشاهی، حسن فضائی و منوچهر الحاقی
- محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان
- تاریخ شروع: ۱۳۹۵/۸/۱
- مدت اجرا: یک سال و شش ماه
- ناشر (موسسه/پژوهشکده/مرکز ملی): موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
- شمارگان (تیراژ):
- تاریخ انتشار: ۱۳۹۹
- این اثر در مورخ ۹۹/۱۰/۲۶ با شماره ۵۸۸۳۰ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

این پروژه در راستای تأمین علوفه با عملکرد بالا و تازه در پاییز و زمستان که بتواند بخشی از نیازهای غذایی نشخوارکنندگان را تأمین نماید اجرا شد. آزمایش در قالب طرح بلوک‌های کاملاً تصادفی با استفاده از ۳۲ رأس بره نر پرواری با وزن اولیه ۲۱/۷۵ تا ۳۳/۷۰ کیلوگرم و سن پنج تا شش ماهه در چهار تیمار و چهار بلوک به مدت ۸۴ روز انجام شد. جیره‌های آزمایشی شاهد، ۱۰، ۲۰ و ۳۰ درصد چغندر علوفه‌ای (برحسب ماده خشک) با نسبت ۶۰٪ کنسانتره و ۴۰٪ علوفه به صورت کاملاً مخلوط تهیه و دو بار در روز در اختیار دام‌ها قرار داده شد. عملکرد پرواری بره‌ها تعیین شد و در پایان دوره آزمایش از بره‌های هر گروه آزمایشی ۴ رأس کشتار و تجزیه لاشه شدند. در کل دوره میانگین افزایش وزن روزانه در گروهی که ۲۰ درصد چغندر علوفه‌ای دریافت کرده بودند کمتر از سایر گروه‌ها بود ($P < 0/05$) ولی سایر گروه‌ها تفاوت آماری نداشتند. در گروهی که ۳۰ درصد چغندر علوفه‌ای دریافت کرده بود خوراک مصرفی (۹۵/۸۲ کیلوگرم) و مقدار خوراک در روز (۱/۱۴ کیلوگرم) نسبت به سایر گروه‌ها کمترین بود ($P < 0/05$). ضریب تبدیل غذایی نیز در بین گروه‌های آزمایشی تفاوتی معنی‌داری نداشت. وزن کشتار بره‌ها، وزن بدن بدون محتویات دستگاه گوارش، وزن لاشه گرم و سرد و همچنین افت لاشه در بین گروه‌های مختلف تفاوت معنی‌داری نشان ندادند. مقادیر افت بعد از پخت، افت چکه، سطح مقطع عضله راسته، ضخامت چربی روی عضله راسته، افت بیولوژیکی لاشه، افت تجاری لاشه، نمره پذیرش لاشه (در خرده فروشی) و حاصل جمع مقدار چربی کلیه، ناحیه لگنی و قلب تحت تأثیر جیره غذایی قرار نگرفت. با افزایش درصد چغندر علوفه‌ای در جیره سطح مقطع عضله راسته گرایش به افزایش داشت ($P = 0/10$). غلظت اوره خون بره‌ها تفاوت معنی‌داری را نشان نداد اما غلظت تری گلیسیرید با افزایش سطح چغندر علوفه‌ای در جیره گرایش به کاهش داشت ($P = 0/10$). مصرف چغندر علوفه‌ای باعث افزایش غلظت هموگلوبین خون شد ($P < 0/05$). نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که می‌توان از چغندر علوفه‌ای تا ۳۰ درصد در جیره بره‌های پرواری استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: چغندر علوفه‌ای - بره‌های نر پرواری - فراسنجه‌های خونی - عملکرد رشد